

Szczegółowy opis przyznanej punktacji ECTS - część B

AAABB-CD-E/F

POLSKA NAZWA PRZEDMIOTU

ECTS: 3,5

ANGIELSKA NAZWA PRZEDMIOTU

Na przyznaną liczbę punktów ECTS składają się (opis przykładowy):

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w wykładach 15 x 1 h = 15 h
- udział w ćwiczeniach/zajęciach laboratoryjnych/ 15 x 2 h = 30 h
- konsultacje 1 x 1 h = 1 h

RAZEM: 46 h

2. Samodzielna praca studenta (przykładowe formy pracy studenta)

- przygotowanie do ćwiczeń 15 x 1 h = 15 h
- opracowanie sprawozdań z ćwiczeń 15 x 1 h = 15 h
- przygotowanie do kolokwium 2 x 5 h = 10 h
- przygotowanie do egzaminu pisemnego/ustnego z przedmiotu:
przedmiot kończy się zaliczeniem -
- przygotowanie do zaliczenia pisemnego/ustnego przedmiotu:
materiał wykładowy stanowi integralną część zagadnień realizowanych podczas
ćwiczeń i zaliczany jest równoległe w trakcie kolokwium 10 h

RAZEM: 50 h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓŁEM: 96 h

1 punkt ECTS = 25-30 h pracy przeciętnego studenta,

liczba punktów ECTS = 96 h: min 25 h/ECTS – 30 h/ECTS = 3,84 ECTS – 3,20 ECTS

średnio: **3,5 ECTS** (3,52)

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego - punktów ECTS,
- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta - punktów ECTS.

Przewodnik wypełniania formularza sylabusu przedmiotu/modułu

1. Polska nazwa przedmiotu

Nazwa przedmiotu/modułu podajemy zgodnie z zatwierdzonym programem kształcenia na danym kierunku.

2. Angielska nazwa przedmiotu

Angielska nazwa przedmiotu/modułu podajemy zgodnie z zatwierdzonym programem kształcenia na danym kierunku. Ta sama nazwa przedmiotu występuje w dokumencie - suplement do dyplomu sporządzanym w języku angielskim, stąd angielska nazwa przedmiotu nie może być tłumaczona z języka polskiego w dowolny sposób.

3. Kod ECTS

W polu tym należy umieścić kod według ustalonego wzoru. Kod ten przydzielany jest przez Wydziałowych/Kierunkowych koordynatorów ECTS, wzór kodu jest jednolity dla całego Uniwersytetu.

AAABB-CD-E_F

AAA – Kod dziedziny w Systemie ECTS (Bolońskim),

BB – numer kierunku,

C – 1 studia pierwszego stopnia (inżynierskie i licencjackie) ; 2 - studia drugiego stopnia; 3 - studia jednolite magisterskie; 4 - studia trzeciego stopnia; 5 - studia podyplomowe,

D – numer specjalności,

E – grupa przedmiotów,

F – kolejny numer przedmiotu w podzbiorze

KODY DZIEDZIN W SYSTEMIE BOŁOŃSKIM

Kod	Dziedzina
01	NAUKI ROLNICZE
010	Nauki rolnicze
011	Rolnictwo
012	Rolnicze nauki ekonomiczne
013	Technologia żywności
014	Ogrodnictwo
015	Rybołówstwo
016	Leśnictwo
017	Hodowla zwierząt
018	Rolnictwo tropikalne/ subtropikalne
019	Inne nauki rolnicze
02	ARCHITEKTURA, PLANOWANIE PRZESTRZENNE MIEJSKIE I REGIONALNE
020	Architektura, planowanie przestrzenne miejskie i regionalne
021	Architektura
022	Projektowanie wewnątrz
023	Planowanie przestrzenne miejskie
024	Planowanie przestrzenne regionalne
025	Architektura krajobrazu
026	Transport
029	Inne nauki architektoniczne, planowania przestrzennego miejskiego i regionalnego
03	SZTUKA I PROJEKTOWANIE
030	Sztuka i projektowanie
031	Sztuki piękne (malarstwo/grafika, rzeźba, rytownictwo)
032	Muzyka i muzykologia
033	Sztuka teatralna
034	Realizacja obrazu filmowego, fotografia
035	Projektowanie (graficzne, przemysłowe, mody, tekstylne)
036	Historia sztuki
039	Inne nauki w zakresie sztuki i projektowania
04	BIZNES I ZARZĄDZANIE

040	Biznes i zarządzanie
041	Biznes i języki obce
042	Biznes i technologia
043	Księgowość, zarządzanie finansami
044	Turystyka, żywienie, hotelarstwo
045	Stosunki przemysłowe i zarządzanie personelem
046	Studium sekretarskie
047	Marketing i zarządzanie
049	Inne studia w zakresie biznesu i zarządzania
05	PEDAGOGIKA, KSZTAŁCENIE NAUCZYCIELI
050	Pedagogika, kształcenie nauczycieli
051	Kształcenie nauczycieli
052	Kształcenie na poziomie szkolnictwa podstawowego
053	Kształcenie na poziomie szkolnictwa średniego
054	Kształcenie zawodowe i techniczne
055	Kształcenie dorosłych
056	Pedagogika specjalna
057	Pedagogika, pedagogika porównawcza
058	Psychologia wychowania
059	Inne nauki z zakresu pedagogiki i kształcenia nauczycieli
06	INŻYNIERIA, TECHNIKA
060	Inżynieria, technika
061	Mechanika
062	Elektrotechnika
063	Inżynieria chemiczna
064	Inżynieria lądowa
065	Elektronika, telekomunikacja
066	Technologia produkcji, w tym CAD, CAM, CAE
067	Materiałoznawstwo
068	Inżynieria lotnicza
069	Inne nauki inżynierskie i techniczne
07	GEOGRAFIA, GEOLOGIA
070	Geografia, geologia
071	Geografia
072	Ochrona środowiska, ekologia
073	Geologia
074	Gleba i nauki wodne
076	Geodezja, kartografia,
077	Meteorologia
079	Inne nauki z zakresu geografii i geologii
08	NAUKI HUMANISTYCZNE
080	Nauki humanistyczne
081	Filozofia
082	Teologia
083	Historia
084	Archeologia
089	Inne nauki humanistyczne
09	JĘZYKI OBCE I FILOLOGIE
090	Języki obce i filologie
091	Nowożytne języki europejskie
092	Literaturoznawstwo ogólne i porównawcze
093	Lingwistyka
094	Translatoryka
095	Filologia klasyczna
096	Języki inne niż UE
098	Języki rzadziej nauczane
099	Inne języki obce i filologie
10	PRAWO
100	Prawo
101	Prawo porównawcze, prawo z językami obcymi
102	Prawo międzynarodowe
103	Prawo cywilne

104	Prawo karne, kryminologia
105	Prawo konstytucyjne/ publiczne
106	Administracja publiczna
107	Prawo wspólnotowe/unijne
109	Inne nauki prawnicze
11	MATEMATYKA, INFORMATYKA
110	Matematyka, informatyka
111	Matematyka
112	Statystyka
113	Informatyka, nauki komputerowe
114	Sztuczna inteligencja
115	Ocena ryzyka
119	Inne nauki matematyczne i informatyczne
12	NAUKI MEDYCZNE
120	Nauki medyczne
121	Medycyna
122	Psychiatria i psychologia kliniczna
123	Stomatologia
124	Weterynaria
125	Farmacja
126	Pielęgniarstwo, położnictwo, fizjoterapia
127	Opieka zdrowotna
128	Technologia medyczna
129	Inne nauki medyczne
13	NAUKI PRZYRODNICZE
130	Nauki przyrodnicze
131	Biologia
132	Fizyka
133	Chemia
134	Mikrobiologia, biotechnologia
135	Fizyka nuklearna
136	Biochemia
137	Astronomia, astrofizyka
138	Oceanografia
139	Inne nauki przyrodnicze
14	NAUKI SPOŁECZNE
140	Nauki społeczne
141	Nauki polityczne (politologia)
142	Socjologia
143	Ekonomia
144	Psychologia
145	Praca społeczna
146	Stosunki międzynarodowe, europeistyka, ..
147	Antropologia
148	Badania rozwojowe/ nad rozwojem
149	Inne nauki społeczne
15	KOMUNIKACJA I INFORMACJA
150	Komunikacja i informacja
151	Dziennikarstwo
152	Organizacja produkcji telewizyjnej i radiowej
153	Public relations, reklama
154	Bibliotekoznawstwo
155	Archiwizacja
156	Muzealnictwo, konserwacja
159	Inne nauki z zakresu komunikacji i informacji
16	INNE DZIEDZINY NAUKI
160	Inne dziedziny nauki
161	Wychowanie fizyczne, sport
162	Rekreacja
163	Ekonomia domowa, żywienie
164	Nauki morskie, nawigacja
169	Inne dziedziny nauki

KODY KIERUNKÓW STUDIÓW REALIZOWANYCH W UNIWERSYTECIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM W OLSZTYNIE

NAZWA WYDZIAŁU	KOD KIERUNKU	KIERUNEK STUDIÓW
WB	07	Biotechnologia
WB	13	Biologia
WBZ	02	Zootechnika
WBZ	43	Bioinżynieria produkcji żywności
WGiGP	08	Geodezja i kartografia
WGiGP	14	Gospodarka przestrzenna
WH	24	Filologia
WH	25	Filologia polska
WH	26	Historia
WH	34	Filozofia
WH	35	Stosunki międzynarodowe
WH	38	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
WKŚiR	01	Rolnictwo
WKŚiR	18	Ogrodnictwo
WKŚiR	22	Architektura krajobrazu
WKŚiR	56	Ochrona środowiska
WKŚiR	59	Leśnictwo
WMiI	17	Informatyka
WMiI	20	Matematyka
WMiI	45	Fizyka techniczna
WMW	04	Weterynaria
WNE	12	Zarządzanie
WNE	37	Ekonomia
WNE	63	Zarządzanie i inżynieria produkcji
WNM	39	Pielęgniarstwo
WNM	48	Lekarski
WNM	53	Dietetyka
WNM	55	Ratownictwo medyczne
WNoŻ	03	Technologia żywności i żywienia człowieka
WNoŻ	19	Towaroznawstwo
WNoŻ	27	Inżynieria chemiczna i procesowa
WNoŻ	61	Gastronomia-sztuka kulinarna
WNS	16	Pedagogika
WNS	28	Politologia
WNS	40	Socjologia
WNS	50	Pedagogika specjalna
WNS	54	Praca socjalna
WNS	60	Bezpieczeństwo narodowe
WNT	09	Mechanika i budowa maszyn
WNT	10	Technika rolnicza i leśna
WNT	11	Budownictwo
WNT	15	Inżynieria środowiska
WNT	33	Edukacja techniczno-informatyczna
WNT	44	Energetyka
WNT	46	Inżynieria bezpieczeństwa
WNT	47	Mechatronika
WOŚiR	06	Rybacktvo
WOŚiR	42	Akwakultura i bezpieczeństwo żywności
WOŚiR	49	Inżynieria środowiska
WOŚiR	57	Ochrona środowiska
WOŚiR	58	Turystyka i rekreacja
WPiA	21	Administracja
WPiA	29	Prawo
WPiA	52	Bezpieczeństwo wewnętrzne
WS	31	Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej
WS	32	Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych
WT	30	Teologia
WT	41	Nauki o rodzinie
WT	62	Prawo kanoniczne

3.1. XXX - kod dziedziny w Systemie Bolońskim

PRZYKŁADY

Pierwszy człon kodu:

131XX – Przedmiot z dziedziny: nauki przyrodnicze (13); przedmiot biologia (1), realizowany na kierunku XX (np. 58 oznacza kierunek turystyka i rekreacja),

111XX – Przedmiot z dziedziny: matematyka, informatyka (11); przedmiot matematyka (1), realizowany na kierunku XX,

147XX – Przedmiot z dziedziny: nauki społeczne (14); przedmiot antropologia (7), realizowany na kierunku XX,

074XX – Przedmiot z dziedziny: geografia, geologia (07); przedmiot gleba i nauki wodne (4), realizowany na kierunku XX.

3.2. Kolejne części kodu to:

XXX58-10-A_5 - Przedmiot realizowany na kierunku 58, czyli turystyka i rekreacja, 1 - na pierwszym stopniu, 0 – wspólny dla wszystkich specjalności lub, jeśli brak specjalności, realizowany przez wszystkich studentów, A - należący do grupy przedmiotów podstawowych (O – przedmioty kształcenia ogólnego, A – przedmioty podstawowe, B – przedmioty kierunkowe, C – przedmioty specjalnościowe, D – przedmioty specjalizacyjne, E – przedmioty umożliwiające zdobycie dodatkowych uprawnień, F – przedmioty do wyboru (humanistyczno-ekonomiczno-społeczno-przyrodnicze), w grupie tych przedmiotów opatrzony jest numerem 5.

XXX59-11-A_6 - Przedmiot realizowany na kierunku 59, czyli leśnictwo, na 1 - pierwszym stopniu, na specjalności nr 1, A - należący do grupy przedmiotów podstawowych, w grupie tych przedmiotów opatrzony jest numerem 6.

XXX58-22-C_22 - Przedmiot realizowany na kierunku 58, czyli turystyka i rekreacja, na 2 - drugim stopniu, na specjalności nr 2, C - należący do grupy przedmiotów specjalnościowych, w grupie tych przedmiotów opatrzony jest numerem 22.

3.3. Kod przedmiotu specjalnościowego do wyboru

W przypadku zaistnienia takiej sytuacji, symbol C dodatkowo oznaczamy indeksem „F”.

Przykład:

XXX58-22-CF_2 - Przedmiot realizowany na kierunku 58, czyli turystyka i rekreacja, na 2 - drugim stopniu, 2 - na specjalności nr 2, CF - należący do grupy przedmiotów specjalnościowych do wyboru, w grupie tych przedmiotów opatrzony jest numerem 2.

3.4. Kod przedmiotu specjalnościowego z grupy tzw. elektywów specjalnościowych i elektywów wydziałowych.

- przykład (elektyw specjalnościowy do wyboru):

XXX58-24-CFS_5 - Przedmiot realizowany na kierunku 58, czyli turystyka i rekreacja, na 2 - drugim stopniu, 4 - na specjalności nr 4, CFS - należący do grupy przedmiotów: elektywy specjalnościowe do wyboru, w grupie tych elektywów opatrzony jest numerem 5.

lub

- przykład (elektyw wydziałowy do wyboru)

XXX59-22-CFW_2 - Przedmiot realizowany na kierunku 59 czyli leśnictwo, na 2 - drugim stopniu, 2 - na specjalności nr 2, CFW - należący do grupy przedmiotów: elektywy specjalnościowe - wydziałowe do wyboru, w grupie tych przedmiotów opatrzony jest numerem 02.

3.5. Kod przedmiotu z puli przedmiotów ogólnouczeniowych (niezależnie od kierunku posiada jeden kod),

np.:

- **14700-10-FEH_4** – Przedmiot z dziedziny: nauk społecznych (14700) – szczegółowiej: (14700) antropologia, (14700) wspólny dla wszystkich kierunków w Uniwersytecie, na (10) – realizowany na pierwszym stopniu, (10) – wspólny dla wszystkich specjalności, (FEH_4) należący do grupy przedmiotów do wyboru (elektywy humanizujące - dla studentów kierunków przyrodniczych, technicznych, matematycznych oraz medycznych i makrokierunków), (FEH_4) w grupie tej opatrzony numerem 4,

- **13100-10-FEP_9** – Przedmiot z dziedziny: (13100) nauk przyrodniczych – szczegółowiej: (14100) biologia, (14100) wspólny dla wszystkich kierunków w Uniwersytecie, na (10) – pierwszym stopniu, (10) - wspólny dla wszystkich specjalności, (FEP_9) należący do grupy przedmiotów do wyboru (elektywy przyrodnicze -

dla studentów kierunków humanistycznych, prawnych, społecznych i artystycznych), (FEP_9) w grupie tej opatrzony numerem 9.

4. Liczba punktów ECTS

Liczba punktów ECTS jest ustalana dla przedmiotu, może być dodatkowo podzielona na poszczególne formy zajęć, w jakich jest realizowany, co ułatwia oszacowanie nakładu pracy studenta.

W świetle obowiązujących przepisów w trakcie studiów:

- pierwszego stopnia – licencjackich student powinien uzyskać co najmniej 180 punktów ECTS,
- pierwszego stopnia – inżynierskich student powinien uzyskać co najmniej 210 punktów ECTS,
- drugiego stopnia – student powinien uzyskać co najmniej 90 punktów ECTS lub 120 punktów ECTS (w zależności od wymiaru kształcenia),
- jednolitych magisterskich (10 semestralnych) – student powinien uzyskać co najmniej 300 punktów ECTS,
- jednolitych magisterskich (11 semestralnych) – student powinien uzyskać co najmniej 330 punktów ECTS,
- jednolitych magisterskich (12 semestralnych) – student powinien uzyskać co najmniej 360 punktów ECTS,
- trzeciego stopnia - zgodnie z obowiązującymi przepisami (rozporządzeniem właściwego ministra ds. szkolnictwa wyższego oraz uchwałą Senatu UWM w Olsztynie w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych dotyczących uchwalania planów studiów i programów kształcenia studiów wyższych, planów i programów studiów doktoranckich, planów i programów studiów podyplomowych oraz kursów doszkalających),
- podyplomowych - słuchacz powinien uzyskać co najmniej 60 punktów ECTS.

W semestrze student powinien wypracować co najmniej 30 punktów ECTS, w roku akademickim co najmniej 60 punktów ECTS.

Sylabus przedmiotu/modułu jest jego opisem, który stanowi część programu kształcenia zorientowanego na kształtowanie określonych kompetencji studenta, tym samym jest częścią całego nakładu pracy studenta „wycenionego” punktami ECTS składającego się na daną kwalifikację.

Szacowanie punktów ECTS odbywa się w oparciu o następujące założenia:

- 1) 1 punkt ECTS oznacza 25 - 30 godzin pracy studenta realizowanej w różnych formach, takich jak: uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w UWM, samodzielne przygotowywanie się do egzaminu, samodzielna lektura, przygotowanie i prezentacja projektu, przygotowywanie się do zajęć, przygotowanie prezentacji, przygotowanie sprawozdań, itp.,
- 2) sylabus szczegółowo i w sposób zrozumiały dla studenta określa wymagania i zadania, a także nakład pracy które student musi zrealizować oraz ponieść w celu uzyskania zaliczenia przedmiotu. Sylabus zawiera czytelną informację, dlaczego przedmiotowi przypisano określoną liczbę punktów.

Przykład szacowania punktów w systemie ECTS:

Przedmiot realizowany w formie wykładów 15 h i ćwiczeń 30 h, kończący się egzaminem.

Na przyznaną liczbę punktów ECTS składają się:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w wykładach 15 x 1 h = 15 h
- udział w ćwiczeniach/zajęciach laboratoryjnych/ 15 x 2 h = 30 h
- konsultacje 1 x 1 h = 1 h

RAZEM: 46 h

2. Samodzielna praca studenta (przykładowe formy pracy studenta)

- przygotowanie do ćwiczeń 15 x 1 h = 15 h
- opracowanie sprawozdań z ćwiczeń 15 x 1 h = 15 h
- przygotowanie do kolokwium 2 x 5 h = 10 h
- przygotowanie do egzaminu pisemnego/ustnego z przedmiotu 1 x 10 h = 10 h

RAZEM: 50 h

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta OGÓŁEM: 96 h

1 punkt ECTS = 25-30 h pracy przeciętnego studenta,

liczba punktów ECTS = 96 h: min 25 h/ECTS – 30 h/ECTS = 3,84 ECTS – 3,20 ECTS

średnio: **3,5 ECTS** (3,52)

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego - punktów ECTS

- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta - punktów ECTS.

5. Treści wykładów

W tym polu należy umieścić jasną i zwięzłą prezentację treści realizowanych podczas wykładów. Prezentując treści programowe należy unikać nadmiernej ich detalizacji, skupiając się raczej na problematyce czy zasadniczych zagadnieniach realizowanych podczas wykładów, stosownie do przypisanej przedmiotowi liczby godzin i punktów ECTS.

6. Treści ćwiczeń

W tym polu umieszcza się zwięzłą prezentację treści realizowanych podczas ćwiczeń (jak w punkcie 5).

7. Cel kształcenia

W polu tym należy umieścić cele ogólne danego przedmiotu, definiowane jako wyraz intencji prowadzącego zajęcia/daną formę zajęć. Decyzję o tym, czy cele będą wspólne dla przedmiotu - niezależnie od form, w jakich prowadzone są zajęcia, czy przyporządkowane poszczególnym formom zajęć, podejmuje koordynator przedmiotu lub regulują to ustalenia danego wydziału.

Należy sformułować od jednego do maksymalnie kilku celów (zależnie od liczby godzin i form zajęć).

Można wskazać następujące funkcje informacji zawartych w tym polu:

- a) cel kształcenia dostarcza ogólnego opisu obszaru oraz zmiany w kompetencjach studenta, jaka może nastąpić po zakończeniu cyklu danego przedmiotu. Jest to rodzaj wstępnej informacji o przedmiocie (czemu poświęcone są zajęcia, jakie jest ich zadanie), która znajduje swoje uszczegółowienie w innych polach sylabusu. Do celów kształcenia dostosowuje się metody dydaktyczne, w związku z nimi określa się zasadnicze treści kształcenia i literaturę, co w konsekwencji ma stworzyć studentom możliwości osiągnięcia założonych efektów kształcenia. Cel kształcenia nie niesie ze sobą gwarancji jego osiągnięcia, natomiast stanowi najbliższy punkt odniesienia dla formułowania szczegółowych efektów uczenia się.
- b) cel kształcenia wiąże program danego przedmiotu z całym programem kształcenia (kierunku studiów), czyli pozwala wskazać miejsce danego przedmiotu w strukturze profilu absolwenta danych studiów.

8. Opis efektów kształcenia przedmiotu w odniesieniu do obszarowych efektów kształcenia

(np. T1A_W04+, T1A_U09+, T1A_K02++ ; symbole podane w przykładach wskazują, że przedmiot stanowi element programu studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku przyporządkowanym do obszaru studiów technicznych. Objasnienia oznaczeń dotyczących obszarów kształcenia, poziomu kształcenia, profilu kształcenia oraz kategorii efektów kształcenia i numerów efektów kształcenia zawarte są w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 roku w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego.

9. Efekty kształcenia

Pole to zawiera opis oczekiwanych efektów kształcenia, czyli tego, co student powinien po zakończeniu zajęć wiedzieć, rozumieć i być zdolny wykonać (zademonstrować), dlatego:

- w metryczce uwzględnia się tylko efekty możliwe do sprawdzenia i ocenienia (mieralne /weryfikowalne /obserwowalne),
- opisie efektów wykorzystuje się tak zwane czasowniki operacyjne (przykłady poniżej), ujęte w formie osobowej, które nazywają konkretne czynności studenta poddawane sprawdzaniu.

Przy formułowaniu efektów uczenia się należy dążyć do:

- a) unikania nadmiernej detalizacji (rozdrabniania); wielość oczekiwanych efektów uczenia się stwarza pozory zachowania bezstronności w procesie oceniania, ale jednocześnie może przerodzić się w nieuzasadniony rygoryzm i brak elastyczności. Ponadto nadmiernie szczegółowe efekty kształcenia utrudniają sprawdzanie bardziej złożonych kompetencji i zdecydowanie ograniczają samodzielność intelektualną studenta. Sugeruje się, by liczba efektów kształcenia dla przedmiotu mieściła się w przedziale od 5 do 9, ale są to wartości umowne.
- b) zachowania stosownych proporcji między liczbą efektów uczenia się przypisanych do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych; jest to ważne także z tego powodu, że najłatwiej jest definiować i sprawdzać efekty uczenia się w obszarze wiedzy, pomijając tym samym lub znacznie ograniczając aspekty mniej oczywiste do weryfikacji i wymagające przy ocenianiu zastosowania rozbudowanych kryteriów oceny (a nie norm liczbowych/procentowych).
- c) zapewnienia przystawalności efektów uczenia się danego przedmiotu do celów całego programu, a także do efektów zdefiniowanych w opisie efektów kształcenia w danym obszarze studiów (poziomu Krajowej Ramy Kwalifikacji);

- d) zachowania realizmu oczekiwań, czyli dostosowania efektów uczenia się do pozostałych założeń zawartych w metryczce, czyli do celów kształcenia, treści programowych, form zajęć i metod dydaktycznych a także czasu przeznaczanego na realizację danego przedmiotu.

Definiowanie efektów uczenia się obejmuje trzy poziomy, określone w KRK:

9.1. Wiedza

Wiedza rozumiana jest jako efekt przyswojenia (nie przetworzenia) informacji; składa się na nią „zbiór opisu faktów, zasad, teorii i praktyk powiązanych z określoną dziedziną pracy lub nauki”.

Przydatne (i stosowne) do opisu efektów uczenia się tej kategorii są na przykład następujące czasowniki (w formie osobowej), które pozwalają sprawdzić, czy student „wie i rozumie”: nazywa, definiuje, wymienia, opisuje, wyjaśnia/tłumaczy, identyfikuje/rozpoznaje, streszcza, charakteryzuje, rozróżnia, uzupełnia, ilustruje, potrafi przedstawić w innej konwencji językowej, wyciąga proste wnioski.

9.2. Umiejętności

Kategoria umiejętności obejmuje umiejętności intelektualne/poznawcze oraz praktyczne. Generalnie oznacza „zdolność do stosowania wiedzy i rozwiązywania problemów”.

Przydatne (i stosowne) do opisu efektów uczenia się tej kategorii są na przykład następujące czasowniki (w formie osobowej), które pozwalają sprawdzić, czy student potrafi zastosować wiedzę w sytuacjach typowych i nietypowych, czy posiada umiejętności analizowania, dokonywania syntez i oceniania: rozwiązuje, konstruuje, porównuje, klasyfikuje, porządkuje, wybiera sposób, projektuje, proponuje (alternatywne rozwiązania), organizuje, planuje, dowodzi, wyprowadza wnioski na podstawie twierdzeń, przewiduje, weryfikuje, analizuje, wykrywa, ocenia, szacuje, argumentuje sądy, ustala kryteria, rozpoznaje motywy lub przyczyny, poddaje krytyce, dyskutuje.

9.3. Kompetencje społeczne

Kategoria ta obejmuje zdolność do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, umiejętność współdziałania z innymi w roli członka i lidera zespołu. Jest ona trudniejsza do szczegółowego zdefiniowania w formie sprawdzalnych celów szczegółowych, ale możliwych do zaobserwowania.

Do opisu efektów uczenia się w objętych tą kategorią przydatne są na przykład następujące czasowniki (w formie osobowej) i zwroty: zachowuje ostrożność/krytycyzm w wyrażaniu opinii, dyskutuje, zachowuje otwartość na..., pracuje samodzielnie, wykazuje kreatywność w..., pracuje w zespole, kieruje pracą zespołu/ pełni funkcje kierownicze, troszczy się/dba o..., wykazuje odpowiedzialność za..., angażuje się w..., przestrzega poczynionych ustaleń, chętnie podejmuje się..., jest zorientowany na ..., docenia, akceptuje, jest wrażliwy na..., dąży do...

10. Literatura podstawowa

W polu tym wymienia się pozycje literatury, z którymi student powinien zapoznać się w czasie trwania kursu wymagane do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu), zarówno wykorzystywane podczas zajęć jak i podczas studiowania samodzielnie przez studenta. Przy ustalaniu liczby pozycji składających się na wykaz literatury, należy uwzględnić ogólną liczbę punktów ECTS przyznawanych za dany przedmiot, obejmującą także szacowany czas pracy własnej studenta poświęconej na lekturę. Należy pamiętać, że wykaz literatury przeznaczony jest dla studenta, dlatego trzeba wziąć pod uwagę dostępność przywoływanych pozycji dla studiujących.

11. Literatura uzupełniająca

W polu tym wymienia się pozycje literatury, z którymi student może dodatkowo zapoznać się w czasie trwania kursu pogłębiając swoją wiedzę w zakresie studiowanego zagadnienia.

12. Obszar kształcenia

Obszar kształcenia w zakresie nauk - podany zgodnie z nomenklaturą określoną w obowiązującym rozporządzeniu MNiSW z dnia 2 listopada 2011 roku w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego.

13. Status przedmiotu

Obligatoryjny lub fakultatywny

14. Kierunek studiów

Nazwa kierunku - zgodnie z nazwą zatwierdzoną przez radę podstawowej jednostki organizacyjnej i senat uczelni.

15. Specjalność - zgodnie z nazwą zatwierdzoną przez radę podstawowej jednostki organizacyjnej i senat uczelni.

16. Profil kształcenia

Ogólnoakademicki lub praktyczny

17. Forma studiów

Stacjonarne lub niestacjonarne

18. Poziom studiów/Forma kształcenia

Studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia trzeciego stopnia, studia podyplomowe.

19. Rok/semestr

W polu tym należy wpisać rok studiów cyfrą rzymską oraz semestr cyfrą arabską np. I / 3, jeżeli przedmiot do wyboru np. na piątym lub szóstym semestrze trzeciego roku: III / 5...6, Jeżeli do wyboru od 2 roku studiów na studiach inżynierskich: II...IV / 2...7, jeżeli przedmiot trwa dwa semestry: II / 3-4, jeżeli przedmiot rozpoczyna się w sem. letnim, a kończy w zimowym np. I-II / 2-3

20. Rodzaje zajęć

Wpisujemy wszystkie rodzaje zajęć przewidziane dla realizacji danego przedmiotu, np. wykład, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia praktyczne, ćwiczenia terenowe, ćwiczenia warsztatowe, ćwiczenia projektowe, konwersatorium, lektorat, seminarium dyplomowe, proseminarium, praktyka zawodowa, ćwiczenia z wychowania fizycznego (ogólnorozwojowe, profilowane, rehabilitacyjne), etc.

21. Liczba godzin w semestrze/tygodniu

wykłady: 15/1 lub 15/2

ćwiczenia: 15/1 lub 15/2

22. Formy i metody dydaktyczne

Pole to zawiera informacje o sposobie pracy nauczyciela akademickiego ze studentami. Powiązana z nim lista metod ma tylko charakter pomocniczy, dlatego nie wyczerpuje wszystkich możliwych rozwiązań metodycznych i nie uwzględnia specyficznych sposobów organizacji środowiska dydaktycznego:

- 1) wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną, wykład informacyjny,
- 2) ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją (praca z książką) /metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny)/gry symulacyjne/gry dydaktyczne/praca w grupach/mikronauczanie/analiza zdarzeń krytycznych/analiza przypadków/dyskusja/rozwiązywanie zadań/ćwiczenia przedmiotowe,
- 3) ćwiczenia laboratoryjne: wykonywanie doświadczeń (pomiar zjawisk, procesów i rzeczy)/projektowanie doświadczeń, etc.

Nauczyciel akademicki dokonuje opisu autorskiego sposobu swojej pracy ze studentami, dlatego dopuszcza się:

- łączenie różnych metod dydaktycznych zaproponowanych powyżej;
- uzupełnianie je opisem lub doprecyzowanie ich szczególnych cech;
- stworzenie i syntetyczne opisanie własnego sposobu prowadzenia zajęć.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że w ustalaniu metod pracy ze studentami ważne jest oszacowanie ich przydatności do realizowania celów przedmiotu i zaplanowanych efektów kształcenia. Metoda jest zawsze pochodną celu kształcenia. Właściwy dobór metod dydaktycznych (sposobu pracy ze studentami) powinien stanowić przedmiot bieżącej refleksji nauczyciela akademickiego i ewaluacyjnych badań jakości kształcenia. Pozwoli to na systematyczne korygowanie/rozwijanie stosowanych na zajęciach metod dydaktycznych.

23. Forma i warunki zaliczenia

Pole to zawiera informacje o sposobie zaliczenia przedmiotu. Informację wpisujemy dla każdej formy prowadzonych zajęć. Forma zaliczenia - sposób weryfikacji powinien umożliwiać dokonanie oceny, czy założone efekty zostały osiągnięte przez studenta. Forma zaliczenia: egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny.

Warunki zaliczenia: egzamin pisemny – testowy/z pytaniami (zadaniami) otwartymi/dłuższa wypowiedź pisemna (rozwiązywanie problemu), egzamin ustny, zaliczenie ustne/kolokwium, wykonanie

pracy zaliczeniowej: przygotowanie projektu lub prezentacji/przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników (pisemna/ustna /przedstawiana podczas zajęć)/wykonanie (określonej) pracy praktycznej, ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru za określone (konkretne) działania/wytwory pracy studenta.

24. Język wykładowy

Jeżeli zajęcia prowadzone są tylko w języku polskim, należy wpisać „polski”; jeżeli zajęcia realizowane są np. tylko w języku angielskim, należy wpisać „angielski”; jeżeli zajęcia prowadzone są w języku polskim, a istnieje możliwość prowadzenia, np. jednej grupy ćwiczeniowej w języku angielskim lub prowadzący zgłosił, że przedmiot mógłby być realizowany w dwóch wersjach językowych- wpisujemy odpowiednio „polski/angielski”.

25. Przedmioty wprowadzające

W polu tym należy podać nazwy tych przedmiotów, których wcześniejsze zaliczenie jest niezbędne do realizowania treści danego przedmiotu. W tym przypadku konieczne jest odwołanie się do obowiązującego programu kształcenia.

26. Wymagania wstępne

Obejmują zakres wiadomości, umiejętności i kompetencji przydatnych do realizacji treści danego przedmiotu lub traktowanych jako niezbędne do jego realizacji. Mają znaczenie szczególnie dla studentów, którzy:

- 1) wyjeżdżają na studia do innych ośrodków akademickich w ramach programu Erasmus lub krajowych programów mobilności (Most, Most-AR, Mostech),
- 2) przenoszą się z innych szkół wyższych,
- 3) studiowali inny kierunek na poziomie pierwszego stopnia i podjęli studia drugiego stopnia na danym kierunku,
- 4) rozpoczynają studia po urloпах lub wznawiają studia po dłuższej przerwie.

Określenie wymagań wstępnych pozwala studentowi, który z różnych powodów nie spełnił wymagań formalnych, na ustalenie jakie wiadomości, umiejętności i kompetencje powinien samodzielnie uzupełnić, aby móc efektywnie uczestniczyć w zajęciach z danego przedmiotu.

27. Nazwa jednostki organizacyjnej realizującej przedmiot

W polu tym należy wpisać Katedrę, Wydział Uniwersytetu, stronę internetową [www Katedry/Zakładu/Instytutu](#), adres, telefon służbowy osoby odpowiedzialnej za realizację przedmiotu (kierownika lub koordynatora przedmiotu).

28. Osoba odpowiedzialna za realizację przedmiotu

Imię i nazwisko kierownika lub koordynatora przedmiotu oraz jego adres e-mail.

29. Uwagi dodatkowe

W polu tym można umieścić uwagi dotyczące, np. zapisów na zajęcia, liczebności grupy, itp.

30. Grupa przedmiotów

O – przedmioty kształcenia ogólnego, A – przedmioty podstawowe, B – przedmioty kierunkowe, C – przedmioty specjalnościowe, D – przedmioty specjalizacyjne, E – przedmioty umożliwiające zdobycie dodatkowych uprawnień, F – przedmioty do wyboru (humanistyczno-ekonomiczno-społeczno-przyrodnicze).